

Evropska
komisija

ZAŠTITA ŽIVOTNE
SREDINET

POVEZIVANJE
REGIONA

JAČANJE
REGIONA

IZGRADNJA
PROSPERITETA

STRATEGIJA ZA DUNAVSKI REGION: USPEŠNE PRIČE

STRATEGIJA ZA
DUNAVSKI REGION:
USPEŠNE PRIČE

SADRŽAJ

UDRUŽENE SNAGE ZA JAČANJE DUNAVSKOG REGIONA	5
POVEZIVANJE REGIONA	7
JAČANJE JEDINSTVENIH VEZE IZMEĐU ISTOKA I ZAPADA	8
TEČNI GAS JE ZAPALIO TRŽIŠTE ALTERNATIVNE ENERGIJE.....	10
PROMOVISANJE ENERGETSKE BEZBEDNOSTI U DUNAVSKOM REGIONU	12
PRIRODA NE POZNAJE GRANICE.....	14
ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINET.....	17
OBEZBEĐIVANJE SIGURNIH I ODRŽIVIH ZALIHA VODE	18
SVETLIJA BUDUĆNOST ZA REKE ZEMALJA JUGOISTOČNE EVROPE.....	20
UBLAŽAVANJE RIZIKA OD KLIMATSKIH PROMENA	22
SPASAVANJE DUNAVSKOG „DINOSAURUSA”	24
IZGRADNJA PROSPERITETA.....	27
MODEL PONAŠANJA ZA ODRŽIVOST I ZAŠTITU REKEN	28
INVESTIRANJE U BUDUĆE DRUŠTVO ZNANJA	30
SLAVLJENJE MLADIH I KULTURNE RAZNOLIKOSTI.....	32
RAZNOLIKOST KOMUNICIRANJA ŠIROM EVROPE.....	34
JAČANJE REGIONA.....	37
SARADNJA U CILJU OBEZBEĐIVANJA BEZBEDNOSTI.....	38

UDRUŽENE SNAGE ZA JAČANJE DUNAVSKOG REGIONA

Makro-regionalne strategije čine platformu za saradnju kroz koju zemlje i regioni - iz EU i šire - udružuju snage na izvesnom broju ključnih izazova kako bi zadovoljili potrebe regiona. Strategija EU za Dunavski region (EUSDR) je bila druga po redu makro-regionalna strategija koju je zvanično pokrenula Evropska komisija, a odobrio Evropski savet 2011. godine.

Dunavski region se prostire u preko 14 zemalja, od kojih su devet države članice EU. To je dom za više od 100 miliona ljudi ili jedne petine stanovništva EU. Iako se zemlje razlikuju u pogledu ekonomske snage, region je međusobno snažno povezan, sa potencijalom za dalju integraciju i razvoj. On ima strateški položaj, otvarajući EU prema susedima, crnomorskom regionu, Južnom Kavkazu i Centralnoj Aziji. On je domaćin reci koja protiče kroz najveći broj zemalja na svetu, koja je glavni transportni centar, ključni međusobno povezani hidrološki sliv, kao i svetski poznati ekološki koridor.

Na taj način je region povezan i kroz mogućnosti i kroz izazove. Politike zemalja su međusobno zavisne. Pa ipak, svi oni mogu imati velike koristi od poboljšane saradnje, na primer, u uspostavljanju saobraćajnih veza koje nedostaju, smanjenju zagađenja i opasnosti od poplava, smanjenju zavisnosti od energetskih dobavljača izvan regiona i rešavanju demografskih promena ili problema odliva mozgova. Konkurentnost u regionu može takođe značajno da profitira od zajedničkog delovanja u oblasti malih i srednjih preduzeća, politike tržišta rada, obrazovanja i bezbednosti.

Snaga u brojevima

Strategija pruža snažan integrisani okvir za zemlje i regione kako bi rešili pitanja koja se ne mogu rešavati na zadovoljavajući način izolovano, već naprotiv zahtevaju transnacionalne strateške pristupe, projekte i umrežavanje. To omogućava bolju saradnju u cilju poboljšanja efikasnosti, snage i uticaja politike – u EU, na nacionalnom i lokalnom nivou – koristeći postojeće politike i programe i stvarajući sinergije među njima.

Aktivnosti u okviru saradnje **se fokusiraju na četiri stuba**: povezivanje regiona; zaštita životne sredine; građenje prosperiteta kroz izgrađivanje bezbednosti i kapaciteta; i jačanje društveno-ekonomskih aspekata.

Nakon pet godina implementacije, značajna dostignuća su postala evidentna. Cilj ove publikacije je da pruži primere onoga što je postignuto zajedno, na osnovu saradnje na makro-regionalnom nivou u Dunavskom regionu. Ovi projekti i dostignuća ilustruju dodatnu vrednost Dunavske strategije i obezbediće dalju motivaciju za nastavak saradnje duž ovog uspešnog puta kako bi doprineli uravnoteženom, održivom i sveobuhvatnom rastu Dunavskog regiona.

SAZNAJTE VIŠE

<http://www.danube-region.eu/>

POVEZIVANJE REGIONA

Iako je Dunav prepoznat kao glavni transportni koridor, još uvek smo daleko od korišćenja njegovog punog kapaciteta. Pošto kao unutrašnji plovni put ima značajne koristi za životnu sredinu i efikasnost, njegov potencijal je potrebno eksploatisati na održiv način. Postoji posebna potreba za većom multimodalnošću i proširenjem infrastrukture u transportnim čvorovima kao što su luke na unutrašnjim plovnim putevima. Prioritetne oblasti 1A „plovni putevi“ i 1B „mobilnost – železnička-drumska-vazдушna“ rade na ovim ciljevima.

Energija je još jedan zajednički izazov. Cene su visoke u regionu, u relativnom smislu. Fragmentirana tržišta dovode do većih troškova i smanjene konkurencije. Oslanjanje na previše mali broj spoljnih dobavljača povećava ranjivost, kao što svedoče periodične zimske krize. Veća raznovrsnost ponude kroz međusobno povezivanje i kroz prava regionalna tržišta povećava energetska bezbednost. Poboljšana efikasnost, uključujući uštedu energije i veće korišćenje obnovljivih izvora, od ključnog je značaja. Ovo je polje u kojem deluje prioritarna oblast 2 „energija“.

Sa zajedničkom istorijom i tradicijom, kulturom i umetnošću koje odražavaju različite zajednice u regionu, kao i svojom izvanrednom prirodnom baštinom, poseduje mnogo atraktivnih vrednosti. „Kultura i turizam“ je polje delovanja pod prioritarnim oblastima 3.

JAČANJE JEDINSTVENIH VEZE IZMEĐU ISTOKA I ZAPADA

Dunav, koji teče dužinom od 2.857 kilometara, jedan je od ključnih koridora za prevoz ljudi i robe i veza između zapadne i istočne Evrope.

Međutim, plovni put je nedovoljno iskorišćen pošto je procenjeno da se samo 10% njegovog transportnog kapaciteta koristi. Projekti NEWADA, IRIS Evropa II i FAIRway imaju zajednički cilj poboljšanja transportnog kapaciteta Dunava i njegovih pritoka.

Plovidba na Dunavu, koja ima veliki broj ekonomskih, ekoloških, društvenih i razvojnih koristi, može se samo poboljšati međunarodnom saradnjom, zajedničkim planiranjem i koordiniranim aktivnostima.

Projekat IRIS Evropa I, pokrenut 2006. godine, izazvao je nacionalne varijacije u prikupljanju i širenju informacija o plovnim putevima, koje ometaju plovidbu na kanalima i rekama u Evropi. U 2009. godini, pokrenut je projekat IRIS II kako bi se poboljšala i razvila primena rečnih informacionih servisa (RIS) o evropskim plovnim putevima kroz pružanje sveobuhvatnih detalja o plovnim putevima na međunarodnom nivou. Zahvaljujući projektima IRIS I i II, sada su dostupne sveobuhvatne prekogranične informacije o nivoima vode i nautičkoj dubini, što je od ključnog značaja za plovidbu.

Projekat NEWADA, završen u martu 2012. godine, doveo je do sinhronizovanog razvoja plovnog puta

i uspostavljanja zajedničkih standarda kvaliteta. Projekat je okupio 12 institucija iz Austrije, Bugarske, Hrvatske, Mađarske, Srbije, Rumunije i Ukrajine za održavanje plovnih puteva i rečnu plovidbu.

Bolja saradnja u oblasti hidrografije i hidrologije pomogla je da se sačuvaju resursi i poboljša kvalitet i usklađivanje sa ekološkim standardima. Primena informacionih i komunikacionih tehnologija na Dunavu je takođe poboljšana zahvaljujući razvoju različitih RIS komponenti, kao što su harmonizacija i unapređenje elektronskih plovidbenih karata.

Jedinstveni informacijski centar

U okviru dvojnog projekta NEWADA, informacijski portal Dunavskog regiona (www.danubeportal.com) kreiran je da pruži podatke o nivou vode i kritičnim uskim grlima, kao i saopštenja kapetanima brodova, poruke o stanju leda, Wi-Fi pristupne tačke, itd.

Na osnovu rezultata ovih projekata, u 2014. godini, ministri saobraćaja iz podunavskih zemalja usvojili su Master plan za rehabilitaciju i održavanje za Dunav i njene plovne pritoke. Cilj projekta FAIRway – koji uključuje administraciju za plovne puteve iz šest zemalja članica EU (Austrija, Bugarska, Hrvatska, Mađarska, Slovačka i Rumunija), jeste sprovođenje ovog plana i kupovina moderne opreme za hidrološke službe. Cilj je da se obezbede najnovije, pouzdane i usklađene informacije o kritičnim mestima na plovnim putevima, nivoima vode i prognozama o nivou vode čitavom dužinom Dunava. Takve baze podataka nisu važne samo za planiranje saobraćaja na plovnim putevima, već i za održavanje, hidro-građevinska merenja ili prilagođavanja trenutnom toku vode.

SAZNAJTE VIŠE

NEWADA:

<http://www.newada-duo.eu/>

IRIS Europe 2:

<http://www.afdj.ro/en/content/iris-europe-ii>

FAIRway:

<http://www.danube-navigation.eu/item/809814>

NEWADA – NEWADA DUO – Mreža dunavskih uprava za plovne puteve

Trajanje: april 2009. – decembar 2014.

Globalni budžet: 5 000 000 evra

IRIS Evropa II – Implementacija Informacionih usluga o rekama u Evropi

Trajanje: januar 2009. – decembar 2011.

Budžet: EUR 11 620 000

FAIRway

Trajanje: jul 2015. – jun 2020.

Budžet: 23 400 000 evra

TEČNI GAS JE ZAPALIO TRŽIŠTE ALTERNATIVNE ENERGIJE

Tokom godina, zbog svojih prednosti koje ima po životnu sredinu, kao i ekonomskih i bezbednosnih, tečni prirodni gas (LNG) je postao sve značajnija alternativa konvencionalnim gorivima kao što su dizel, propan ili lož-ulje.

Zbog svojih mnogobrojnih prednosti, LNG (videti okvir dole) je atraktivan izvor energije za evropsko tržište. Međutim, njegova uspešna primena zahteva razvijenu infrastrukturu, odgovarajuće zakonodavstvo i harmonizovane bezbednosne standarde.

LNG master plan Rajna-Majna-Dunav je bio ambiciozan trogodišnji projekat koji je imao za cilj da olakša uvođenje LNG-a kao alternativnog goriva i tovara za unutrašnje plovidbe. Dvanaest zemalja EU i Švajcarska su učestvovali u projektu između januara 2013. i decembra 2015. godine.

Tako je cilj LNG master plana bio da se obezbedi okvir za zajedničku evropsku strategiju i saradnju između različitih nadležnih organa i privrednih subjekata kako bi se LNG promovisao kao gorivo i tovar pogodan za transport. U isto vreme, cilj je bio da se obezbedi jeftinije snabdevanje krajnjih potrošača duž Dunava.

Jedan od ciljeva LNG master plana je da luke na unutrašnjim plovnim putevima koje se nalaze duž kanala Rajna-Majna-Dunav postanu ključni distributivni centri za tečni prirodni gas. Na kraju, LNG treba da bude lako dostupan, pre svega, pionirima u korišćenju ovog alternativnog goriva, kao što su sektori javnih i teških transportnih vozila (uključujući autobuse,

kamione za prikupljanje smeća, gradsku logistiku), kao i energetske industrije.

Uspešno snabdevanje gorivom

Partneri su radili na mnogim potprojektima da bi napravili prvu LNG arteriju u Evropi. Do kraja projekta, ostvareno je preko 60 konkretnih isporuka: na primer, prvi LNG terminal je izgrađen na Dunavu, u luci Ruse u Bugarskoj. Pored toga, započeti su radovi na obezbeđivanju infrastrukture za LNG kao alternativno gorivo u Galati i Konstanci u Rumuniji i u Komarnovu u Slovačkoj. Infrastruktura za LNG je takođe moguća u luci Manhajm u Nemačkoj, kao i u Švajcarskoj, gde vlasti trenutno traže potencijalne investitore.

Sprovedene su i brojne studije o bezbednosti, aspektima životne sredine i društveno-ekonomskim aspektima upotrebe LNG-a, kao i studije izvodljivosti za moguće terminale koji, zajedno, oblikuju temelje za dalje napore za razvoj LNG arterije na Dunavu.

Šta je LNG?

Tečni prirodni gas je prirodni gas koji je pretvoren u tečni oblik, kako bi se olakšali transport i skladištenje. Gas se pretvara u tečnost na temperaturama od oko -162°C i njegova zapremina je smanjena na 1/600. Na taj način, LNG može da se skladišti i transportuje u uslovima normalnog ili blago povećanog pritiska, u rezervoarima sa niskim temperaturama. Povećanjem temperature se lako može vratiti u gasovito stanje.

SAZNAJTE VIŠE

<http://www.lngmasterplan.eu/>

LNG Master plan Rajna-Majna-Dunav
Trajanje: januar 2013. – decembar 2015.
Budžet: 33 960 000 evra

PROMOVISANJE ENERGETSKE BEZBEDNOSTI U DUNAVSKOM REGIONU

Energija je centralni politički i ekonomski problem u Dunavskom regionu. Sa svojom važnom nadnacionalnom dimenzijom, ona ima uticaja na razne sektore, čime je od presudnog značaja za ukupnu uspešnu implementaciju Dunavske strategije.

Opšte je prihvaćeno da je usklađivanje različitih energetske politike preduslov za ostvarivanje integrisanog regionalnog tržišta. Dalji cilj je integracija energetske tržišta u onim zemljama Dunavskog regiona koje nisu u Evropskoj uniji. Kroz svoje projekte u Dunavskom regionu, EU podržava sprovođenje politike sa ciljem povećanja energetske efikasnosti i promovisanja korišćenja obnovljivih izvora energije.

Svi u regionu koji učestvuju u donošenju odluka i kreiranju strategija za ovu oblast imaju na raspolaganju opsežne i detaljne analize energetske tržišta napravljene u okviru nekoliko projekata Dunavske strategije.

Konkretno, gasna kriza u januaru 2009. godine navela je zainteresovane strane da brzo i efikasno pronađu rešenja za probleme na tržištu gasa kako bi se sprečili slični potresi u budućnosti i stvorile veća energetska

nezavisnost i sigurnost. Novonastali model tržišta gasa za Dunavski region ilustruje kako simulacije modela mogu da se koriste za procenu uticaja novih infrastruktura ili infrastrukturnih paketa na integraciju regionalnog tržišta gasa i za analizu troškova i koristi, kao i bezbednosti snabdevanja na nivou celog sistema.

U ovom trenutku, geotermalna energija nije od velikog značaja za tržište Dunavskog regiona u odnosu na gas, mada bi taj izvor energije mogao da postane važniji u budućnosti. Od 2005. do 2010. godine, došlo je 60% povećanja kapaciteta (do 50,6 GW) geotermalne energije širom sveta.

Ulaganje u obnovljive izvore energije

Koordinatori politika iz zemalja Dunavskog regiona imaju za cilj da podignu svest javnosti o mogućnostima korišćenja ovih obnovljivih izvora energije i da privuku više investitora u region. Zbog toga su prikupljeni pouzdani podaci o geotermalnom potencijalu u različitim zemljama, kao i o postojećim pravnim, tehničkim i finansijskim mogućnostima vezanim za njegovu upotrebu.

Jedan od ciljeva za budućnost energije u Dunavskom regionu je podsticanje zemalja da razvijaju „pametne mreže” i akcione planove. Pametna mreža je električna mreža koja koristi moderne informacione tehnologije za prikupljanje i skladištenje sveobuhvatnih informacija o proizvodnji, snabdevanju i potrošnji električne energije. Cilj je da se poboljša efikasnost, bezbednost, ekonomičnost i održivost proizvodnje i distribucije energije.

U okviru prioritetne oblasti 2 Strategije, naručeno je istraživanje identifikacije specifičnih potreba za njen dalji razvoj iz perspektive konkurentnosti, održivosti i bezbednosti energetske sistema.

Iako se zemlje Dunavskog regiona i dalje u velikoj mjeri oslanjaju na ugalj i gas, ipak su značajno povećale korišćenje obnovljive energije u poslednjoj deceniji. Došlo je do značajne investicije u nove obnovljive izvore energije za električnu energiju (OIE-E), i dok se njena raspodela značajno razlikuje od zemlje do zemlje, Dunavski region kao celina je trenutno na putu da ispuni svoje obnovljive ciljeve do 2020. godine.

SAZNAJTE VIŠE

<http://www.danube-energy.eu/>

Saradnja u oblasti energije u Dunavskom regionu

Trajanje: oktobar. 2012 - jun 2014.

Globalni budžet: 136 500 evra

PRIRODA NE POZNAJE GRANICE

Dunav je najduža reka u Evropskoj uniji i reka koja protiče kroz najviše zemalja na svetu, protežući se sa svojih 2857 kilometara kroz 10 zemalja, uključujući na desetine zaštićenih područja i nacionalnih parkova. Doprinos ovih zaštićenih područja na očuvanje prirodnog nasleđa Evrope je od ogromnog značaja sada i za buduće generacije.

DANUBEPARKS – Dunavska mreža zaštićenih područja – osnovan je 2007. godine potpisivanjem Deklaracije iz Tulčea u Rumuniji. Zajednički projekti su od ključnog značaja za postizanje ciljeva inicijative koji su, zajedno sa kontinuiranom neformalnom saradnjom sa nacionalnim parkovima i zaštićenim područjima, omogućeni uglavnom u okviru saradnje širom Dunavskog regiona – EUSDR.

Reke su međusobno povezani ekosistemi, a priroda ne poznaje granice. Stoga, naponi za očuvanje prirode duž ove reke koja protiče kroz najviše zemalja na svetu treba da pronađu transnacionalne odgovore i inicijative.

Kao što je navedeno u Deklaraciji iz Tulčea, mreža je odlučna da poboljša očuvanje zaštićenih područja Dunava, da mudro upravlja ovim oblastima, da razmenjuje i promovise veštinu upravljanja, i da poveća

znanje o ekološkom statusu reke, kao i o ekonomskom, društvenom i ekološkom uticaju. Mreža preduzima mere za prevenciju, kontrolu i smanjenje zagađenja u plavnim područjima i močvarama u slivu Dunava, i podiže svest o međunarodnom značaju ove reke i njenom održivom razvoju.

Kombinovani napor donosi nagrade

DANUBEPARKS i DANUBEPARKS 2.0 su bila prva dva zajednička projekta u mreži. Njihov rad obuhvata pet glavnih oblasti: poboljšanje rečne morfologije,

upravljanje plavnim područjima i mrežom staništa, očuvanje glavnih vrsta Dunava (belorepan i jesetra), nadzor i aktivnosti u mreži EU Natura 2000 zaštićenih područja, i turizam u prirodi. Decenija aktivnosti je dala rezultate kojima se mreža DANUBEPARKS-a može pohvaliti.

U 2015. godini mreža DANUBEPARKS-a osvojila je nagradu Evropske unije, Natura 2000, za ambicioznu, prijateljsku i saradnju vrednu poverenja koja ne poznaje granice i za zajedničke napore za očuvanje prirodne baštine Dunava.

Ona je sada priznata kategorija za očuvanje prirode u Dunavskom regionu. Mreža je uspostavila plodni transfer znanja između svih deset zemalja kroz koje ova reka protiče. Takođe je započela i inicijative širom regiona i pomogla da se razvije snažniji glas na političkom nivou.

Prvobitno je mreža DANUBEPARKS-a brojala osam članova - sada ih ima 20 u Austriji, Bugarskoj, Hrvatskoj, Nemačkoj, Mađarskoj, Moldaviji, Rumuniji, Srbiji i Slovačkoj Republici. Zajedno, oni promovišu jedinstvene prirodne karakteristike koje privlače hiljade posetilaca dnevno, zbog čega je turizam ključan za misiju DANUBEPARKS projekta. Širom regiona, ljudi postaju sve više svesni da turizam nije samo izvor prihoda, već ima i obavezu da zaštiti prirodnu baštinu Dunava.

SAZNAJTE VIŠE

<http://www.danubeparks.org/>

DANUBEPARKS

Trajanje: april 2009. - februar 2011.

Budžet: 2 700 000 evra

DANUBEPARKS 2.0

Trajanje: oktobar 2012. - septembar 2014.

Budžet: 2 200 000 evra

ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

Dunavski region je najveći međunarodni hidrološki sliv i ekološki koridor koji zahteva regionalni pristup očuvanju prirode, prostornom planiranju i upravljanju vodama. Zagađenje ne uvažava nacionalne granice. Održivo upravljanje vodama je neophodno, sa zajedničkim naporima da se smanji zagađenje iz organskih, hranjivih ili opasnih materija. Uticaj saobraćajnih veza, razvoja turizma ili novih energetskih postrojenja na životnu sredinu se takođe mora uzeti u obzir.

Velike poplave, suše, i industrijska zagađenja su suviše česta pojava. Stanovnici regiona moraju biti zaštićeni od katastrofalnih pojava – kao što su poplave i industrijski akcidenti kojie imaju značajne negativne transnacionalne posledice – udruženom prevencijom i sprovedenim merama za upravljanje katastrofama. Svaki izolovani rad samo preusmerava problem i dovodi susedne regione u teškoće. Sve veća učestalost suša je takođe problem, kao što je i prilagođavanje klimatskim promenama. Prevencija, spremnost i efikasan odgovor zahtevaju visok stepen saradnje i razmene informacija.

Gubitak prirodnih staništa vrši pritisak na floru i faunu, i utiče na opšti kvalitet zdravlja životne sredine. Fragmentacija ekosistema, sve intenzivnije korišćenje zemljišta i urbana proširenja takođe predstavljaju velike pritiske.

U okviru ovog stuba, oblasti saradnje su, redom, prioritetne oblasti 4 „kvalitet vode”, 5 „rizici po životnu sredinu” i 6 „biodiverzitet, pejzaž, kvalitet vazduha i zemljišta”.

OBEZBEĐIVANJE SIGURNIH I ODRŽIVIH ZALIHA VODE

Ujedinjene nacije su 2010. godine definisale pristup čistoj vodi kao ljudsko pravo. I pored toga, u mnogim delovima sveta to pravo tek treba da se ostvari. Međutim, klimatske promene i brojne druge ekološke, ekonomske i društvene promene dovele su do toga da evropske zemlje ozbiljnije razmišljaju o tome kako da zaštite svoje izvore snabdevanja vodom.

Zemljama Dunavskog regiona sve je veći izazov obezbediti održivo snabdevanje dovoljnim količinama vode odgovarajućeg kvaliteta.

Imajući ovo u vidu, projekti CC-Water – Klimatske promene i uticaj na snabdevanje vodom i CC-Ware – Smanjenje ranjivosti vodnih resursa su implementirani na inicijativu istraživačkih instituta iz pet zemalja, i preduzeća i ustanova koje se bave snabdevanjem vodom iz devet zemalja.

Tim iz projekta CC-Waters počeo je da se bavi mogućim posledicama klimatskih promena na snabdevanje vodom. Stoga je jedna od važnih tema bila kako različiti oblici i intenziteti korišćenja zemlje, u sklopu sa klimatskim promenama, mogu da utiču na snabdevanje vodom. Naročito su istraživali kako oba faktora - tip šumske vegetacije i način upravljanja

šumama, utiču na snabdevanje vodom.

Tokom ovog projekta, fokusiralo se na razvijanje metoda i alata koje bi mogle koristiti kompanije koje se bave snabdevanjem vodom kao i zakonodavne institucije iz te oblasti.

Partneri iz Austrije, Italije, Mađarske, Slovenije i Rumunije ispitali su moguće efekte klimatskih promena na sigurnost i kvalitet snabdevanja vodom i razvili rešenje koje bi se moglo primeniti u budućnosti na lokalnom i regionalnom nivou.

Strategije za podizanje svesti

U projektu CC-Ware su se koristili rezultati iz projekta CC-Waters da bi se nastavilo sa radom, uz pomoć dodatnih partnera iz još četiri zemlje – Bugarske, Grčke, Hrvatske i Srbije. Zajedno su razvili transnacionalne strategije za zaštitu i bolje korišćenje izvora snabdevanja vodom. Stečeno znanje je stavljeno na raspolaganje stručnjacima i javnosti na radionicama, konferencijama i u publikacijama, naročito u zemljama koje nisu članice Evropske unije kako bi se olakšao konkretan posao na očuvanju vodnih resursa i poboljšanju zakonodavstva u toj oblasti.

Kao i u projektima CC-Waters i CC-Ware, održivost je jedna od ključnih ideja iza projekta pod nazivom Dalje unapređivanje prakse za integrisano upravljanje priobalnim područjem Crnog mora (ICZM). Partneri iz različitih administrativnih i političkih sektora i nevladinih organizacija iz Bugarske, Moldavije, Rumunije, Ukrajine i Turske udružili su snage da bi se uhvatili u koštac sa problemima održivosti.

Priobalne zone su ekonomski i kulturno privlačna područja, ali su ekološki ranjiva. Integrisano upravljanje priobalnim područjima je priznato u EU i u celom svetu kao koncept čiji je cilj dugoročno obezbeđivanje ravnoteže između ekonomskog rasta i korišćenja, zaštite i očuvanja priobalnih zona.

Projekat je imao za cilj da razvije i pripremi – za upotrebu u pet zemalja – zajedničke metodologije i alate za integrisano upravljanje priobalnim područjima Crnog mora, u koje se Dunav uliva. Imajući u vidu specifičnost ovog područja, projekat je doprineo produbljivanju razumevanja integrisanog upravljanja priobalnim područjem u zemljama učesnicama. Takođe je pomogao u obuci nadležnih organa koji rade u ovoj oblasti, pružajući međuregionalnu ekspertizu i obezbeđujući koherentan pristup integrisanom upravljanju priobalnim područjem u Crnomorskom regionu.

SAZNAJTE VIŠE

<http://www.ccware.eu/>

<http://blacksea-iczm.eu/>

CC-Water - Klimatske promene i uticaj na snabdevanje vodom

Trajanje: maj 2009. – april 2012.

Budžet: 4 200 000 evra

CC-WARE - Smanjenje ranjivosti vodnih resursa

Trajanje: decembar 2012. – novembar 2014.

Budžet: 1 800 000 evra

ICZM - Poboljšanje integrisanog sistema upravljanja priobalnim područjem u crnomorskom regionu

Trajanje: Januar 2013. - Decembar 2014.

Budžet: 627 000 evra

SVETLIJA BUDUĆNOST ZA REKE ZEMALJA JUGOISTOČNE EVROPE

Plovne reke i kanali u Evropi se prostiru na 30 000 kilometara i povezuju na stotine gradova i različitih oblasti. Reke u Jugoistočnoj Evropi su najugroženije zbog nedostatka svesti o potrebi za održivim razvojem i o posledicama klimatskih promena, kao i zbog čestih nepropisnih aktivnosti koje donosi turizam, upotrebe hidroenergije ili hidrokonstrukcije.

Tokom godina, ljudska aktivnost je prouzrokovala negativne ekološke, ekonomske i društvene posledice – promene u rečnoj morfologiji, veće zagađenje, ugrožavanje staništa flore i faune, kao i sukobi oko korišćenja zemlje.

Projekat SEE River nastao je iz iskustava nastalih nakon potpisivanja deklaracije o viziji reke Drave 2008. godine. To je pružilo nadležnim institucijama i stručnim telima u Austriji, Hrvatskoj, Italiji, Sloveniji i Mađarskoj okvir za primenu najboljih praksi i usklađivanje aktivnosti u vezi sa očuvanjem prirode, za korišćenje hidropotencijala i upravljanje vodnim resursima u međunarodnim rečnim slivovima.

U ovaj projekat su implementirane metode testirane na reci Dravi koja je dugačka 725 km u mnogo širem kontekstu. Nadležni organi, zainteresovane strane

i zainteresovane organizacije su radili zajedno na razvoju „priručnika“ za integrisano upravljanje kako bi se osigurao održivi razvoj u šest rečnih slivova koji povezuju regione.

Reke Drava, Neretva, Bodrog, Prut, Soča i Vjosa su primeri sukobljenih interesa koji se odnose na zaštitu od poplava u dolinama reka, upotrebu energije vode, održavanje raznolikosti životne sredine i razvoj turizma, naročito kod onih reka koje teku kroz nekoliko zemalja i regiona.

Projekat SEE River ima za cilj da obezbedi okvir za zajednički sporazum o upravljanju rečnim koridorima kako bi se postigao održivi razvoj i očuvanje resursa. To je novi pristup upravljanja rekama i oblastima rečnih slivova gde se najznačajniji interesi ljudi iz regiona uzajamno približavaju.

Projekat okuplja stručnjake iz različitih oblasti iz nekoliko zemalja jugoistočne Evrope kao i predstavnike lokalnih i regionalnih uprava i država.

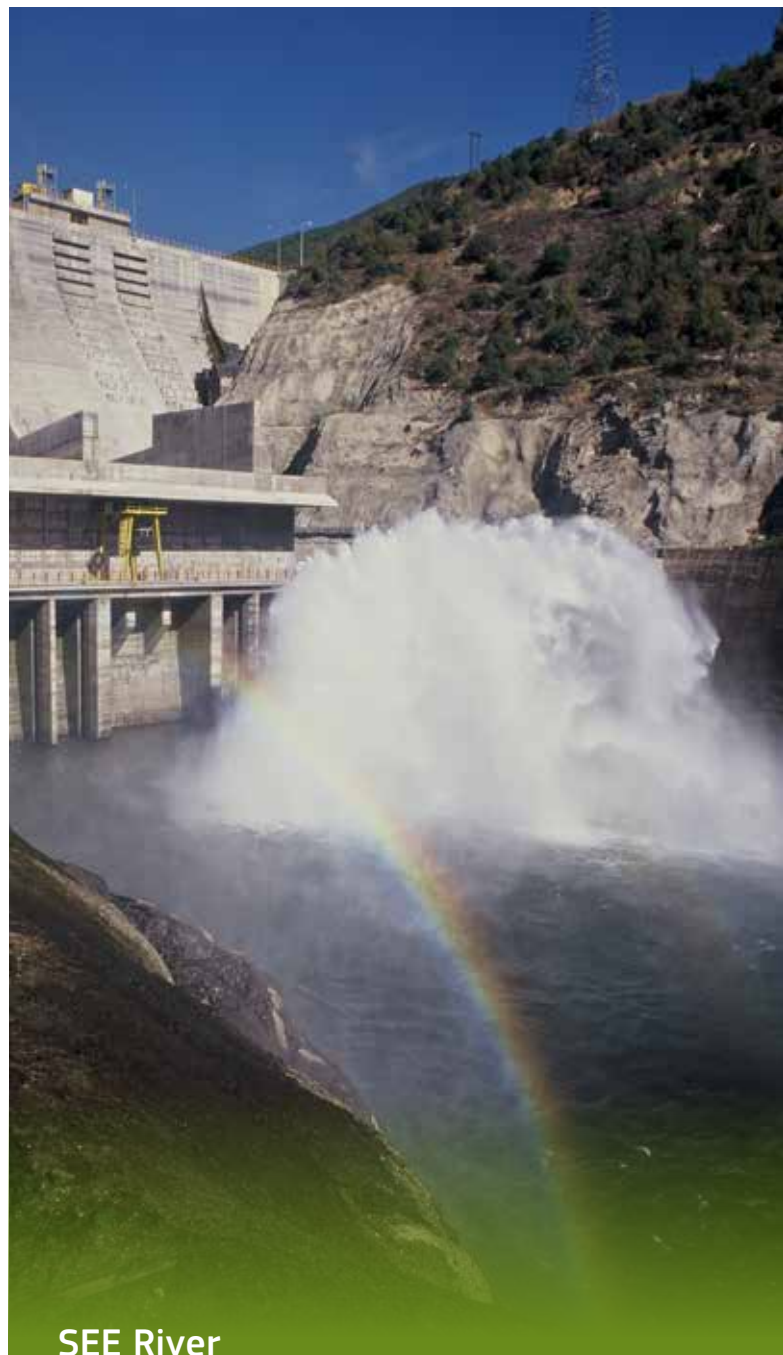
Izgradnja mostova

Projekat pokazuje brigu za budućnost naših reka i za među-sektorsku saradnju radi boljeg upravljanja u narednim godinama. Postizanje konsenzusa zainteresovanih strana o neophodnim merama i uspostavljanju akcionih planova o njihovom sprovođenju u delo rezultiralo je identifikovanjem i pokretanjem preko 100 konkretnih akcija za primenu u budućnosti. Projektne aktivnosti se nastavljaju u periodu 2014-2020. u svih 16 zemalja učesnica.

Priručnik projekta SEE River je vodič dopunjen primerima najbolje prakse. To je inovativan i opšte primenjiv model zasnovan na iskustvima lokalnih aktera obogaćeno međunarodnim iskustvom stečenim duž rečnih koridora u šest pilot područja. Posebno je važno da primena mera iz priručnika ne zahteva nove investicije u administrativnim strukturama niti izradu novih planova, već daje okvir i podršku za bolje korišćenje postojećih struktura, planova i programa.

SAZNAJTE VIŠE

<http://www.see-river.net/>

SEE River

Trajanje: oktobar 2012. – novembar 2014.

Budžet: 2 100 000 evra

UBLAŽAVANJE RIZIKA OD KLIMATSKIH PROMENA

Već godinama naučnici upozoravaju da udar poplava, suše, mećava i ekstremnih vetrova pojačanih klimatskim promenama može da postane još veći širom Evrope. To je evidentno u Dunavskom regionu gde teške suše, razorne poplave i katastrofalni šumski požari postaju izuzetno česti.

Zbog toga je od ključnog značaja da podunavske zemlje prepoznaju i realistično procene rizik, razviju strategije upravljanja za elementarne nepogode i uspostave saradnju i razmenu informacija. Ako su stanovništvo i lokalne vlasti svesni rizika od prirodnih katastrofa, onda mogu bolje da se pripreme i zaštite.

Projekat SEERISK je bio prvi u Dunavskom regionu koji je sproveo zajedničku procenu rizika povezanih sa klimatskim promenama sa tačke gledišta upravljanja katastrofama postigavši veoma konkretne rezultate u šest gradova.

Umesto teoretisanja i korišćenja mapa velikih razmera, na radionicama su predstavljeni potencijalni uticaji katastrofa na obližnje kuće, infrastrukturu i poljoprivredu. Saznajući o mogućim rizicima po njihovu okolinu, ljudi su bili motivisani da stvaraju sopstvene scenarije i donose svoje zaključke.

Praćenje rizika

Projekat SEERISK je uključio 19 partnera iz devet zemalja. Ključni cilj bio je razvoj metodologije za procenu rizika od klimatskih promena i definisanje metodologije za izradu mapa rizika. Podaci o rizicima prirodnih katastrofa su prikupljeni u šest pilot-područja: Arad (Rumunija), Siofok (Mađarska), Sarajevo-Ilidža (Bosna i Hercegovina), Senica (Slovačka), Kanjiža (Srbija) i Velingrad (Bugarska). Uzeti su u obzir rizici od poplava, toplotnih talasa, suše, izbijanja požara i ekstremnih vetrova u ovim oblastima.

Tokom radionica partneri na projektu SEERISK su razmenili iskustva i znanje o upravljanju katastrofama, a izvedene su i četiri vežbe na terenu simulacije prirodnih katastrofa. Na osnovu razvijenih mapa rizika, moguće je odrediti lokaciju objekata koji će biti najviše pogođeni poplavama ili destruktivnim olujama. To lokalnim vlastima omogućava da brzo i efikasno reaguju tokom prirodnih katastrofa sprovodeći pravovremenu evakuaciju ili druge akcije.

Tehnike mapiranja rizika pružaju priliku da se pojednostavi procena rizika i eliminišu „prazna mesta“ koja nastaju kao nedostatak saradnje između institucija. Svaka pilot-oblast je pripremila matricu rizika o udaru i verovatnoći udara njihove identifikovane opasnosti istovremeno razvijajući scenario koji opisuje jačinu i posledice opasnosti. Sveobuhvatni geografski informacioni sistem (GIS) i pružanje podataka o katastrofama su bili obezbeđeni od strane partnera, a pripremljene su i detaljne mape rizika za upravljanje katastrofama.

Naučene lekcije

Poplave se javljaju svake godine u oblasti Ilidža u Sarajevu, gde se četiri reke susreću. Međutim, u 2014. godini, poplave su prevazišle najgori mogući scenario razrađen u njihovoj mapi rizika. Službe upravljanja katastrofama koje su učestvovala u projektu SEERISK i Agencija za ekonomski razvoj regiona Sarajevo pripremile su pilot mape koje su se pokazale korisnim i drugim povezanim službama za izgradnju njihovog sopstvenog kapaciteta primenjujući metodologiju projekta.

SAZNAJTE VIŠE

<http://www.danubeenvironmentalrisks.eu/seerisk>

SEERISK

Trajanje: jul 2012. – decembar 2014.

Budžet: 1 970 000 evra

SPASAVANJE DUNAVSKOG „DINOSAURUSA”

Nekontrolisani ribolov, podstaknut visokom cenom koja se plaća za kavijar od jesetre, dovela je do desetkovanja jesetre u Dunavu. 2012. godine Dunavska radna grupa za jesetru je došla da spavasa.

Godine 1970., opstanak ribe je dodatno ugrožen izgradnjom Đerdapske hidroelektrane na srpsko-rumunskoj granici. Time je blokiran migracioni put jesetrama duž Dunava, od Crnog mora do njihovog mesta za mrešćenje. Vrsta je takođe bila ugrožena sistematskim pregrađivanjem reke i vađenjem šljunka i peska gde jesetra polaže jaja.

Od 2012. godine, Dunavska radna grupa za jesetru (DTMF) je fokusirana na spasavanje vrste. Njen cilj je da podstakne sinergiju postojećih organizacija i podrži očuvanje autohtonih vrsta jesetre u slivu Dunava i Crnog mora kroz promovisanje implementacije programa „Jesetra 2020” koji je pokrenut 2013. godine.

Dunavska strategija ima ključnu ulogu u uspehu ovog programa olakšavajući komunikaciju na nivou smernica i uspostavljajući konstruktivan dijalog sa ostalim ključnim zainteresovanim akterima u slivu reke.

Kovanje plana

Program Jesetra 2020 osmišljen je da privuče političku podršku, podigne svest o značaju zaštite jesetre i podstakne brzu implementaciju zakonodavstva EU, međunarodnih konvencija i nacionalnih zakona.

Dodatne mere obuhvataju identifikaciju i obnovu ključnih staništa, kao i ponovno otvaranje migracionih puteva, analizu postojeće populacije dunavske jesetre, inventar jesetarskih mrestilišta i matičnih

jata i razmenu znanja o najboljoj praksi upravljanja mrestilištima. Pored toga, cilj društveno-ekonomskih inicijativa je da podstaknu lokalne zajednice da uvedu „kontrolu zajednice” u borbi protiv krivolova ribe.

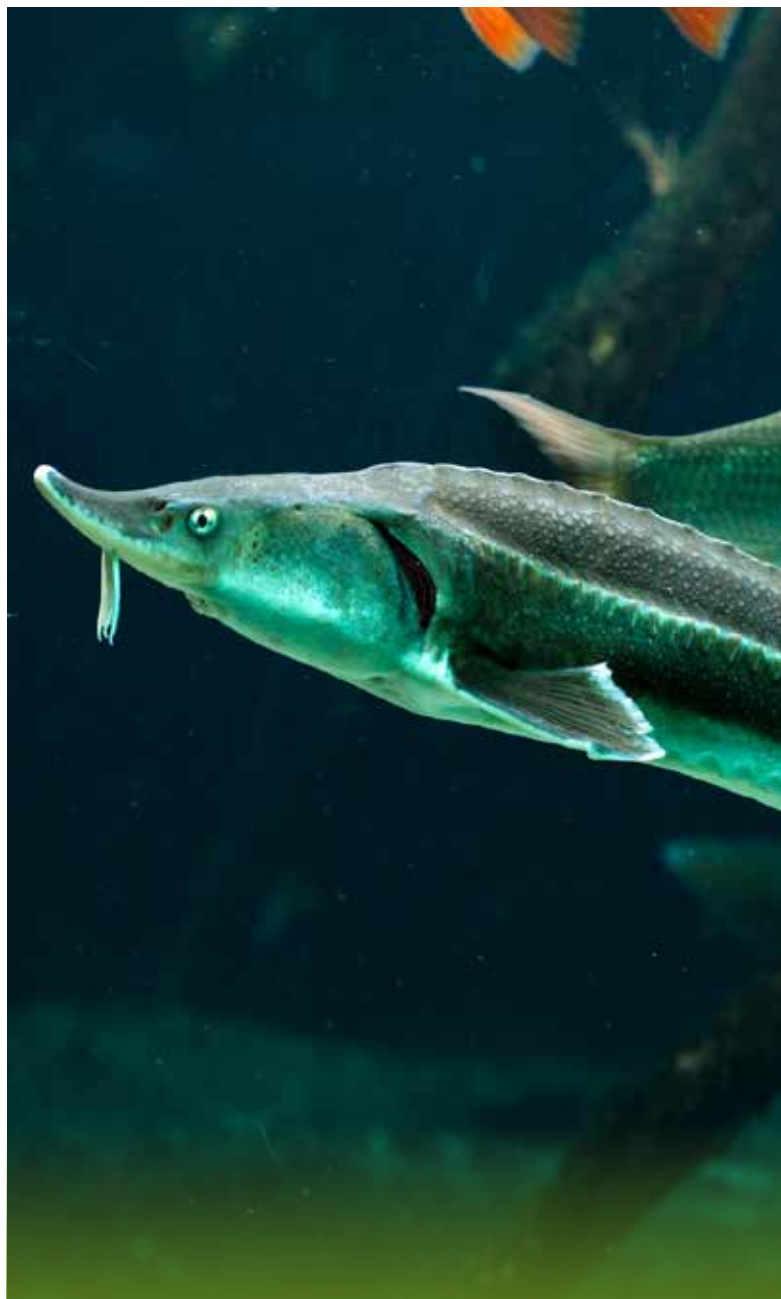
DSTF je posvećena očuvanju i obnavljanju populacije jesetre, što je važno za biodiverzitet širom EU. Oporavak vrste nije koristan samo za očuvanje prirode, već i za lokalne zajednice. Razvoj ekoturizma, akvakulture, zanatske proizvodnje i ekološke poljoprivrede malog obima su samo neke od mera sa ciljem da podrže lokalnu ekonomiju, naročito u srednjim i donjim delovima Dunavskog regiona.

Ugroženost „živih fosila“

Jesetre su naseljavale svet još od vremena dinosaurusu. U poslednjih 200 miliona godina, ova riba – od koje 26 vrsta još uvek živi u vodama severne hemisfere – jedva da se imalo promenila. Shodno tome, ovi „živi fosili” su od neprocenjive vrednosti za nauku i za očuvanje bogatstva vrsta. Međutim, prema podacima Međunarodne unije za zaštitu prirode (IUCN), od pet vrsta jesetre koje se i dalje nalaze u Dunavu, jedna je navedena kao „ranjiva”, a ostali su u „kritično ugroženoj” kategoriji.

SAZNAJTE VIŠE

<http://www.dstf.eu/>

Sturgeon 2020

Trajanje: : januar 2012. - u toku

Budžet: 6 800 000 evra

IZGRADNJA PROSPERITETA

Dunavski region svedoči o veoma velikim različitostima, sa jedne strane je dom za neke od najuspešnijih regiona u EU, a sa druge, i za neke od najsiromašnijih. Konkretno, kontakti i saradnja često nedostaju, finansijski i institucionalno. Kompanije nedovoljno koriste međunarodnu dimenziju marketinga, inovacija i istraživanja. Udeo visokoobrazovanih ljudi u regionu je niži od proseka u EU, stvarajući još jedan izražen jaz. Najsposobniji kadar se često seli u druga područja. Stoga, postoje velike mogućnosti da se ostvare rezultati kroz saradnju i razmenu iskustava.

Ulaganje u ljude je neophodno kako bi se omogućilo da region održivo napreduje i raste, dajući prioritet znanju i inkluziji. Ciljana podrška istraživačkoj infrastrukturi stimuliše izvrsnost i produbljuje umrežavanje između pružalaca znanja, kompanija i kreatora politike. Grupe i spojevi koji vezuju centre za postizanje izuzetnosti sa postojećim mrežama obrazovanja i istraživanja povećavaju konkurentnost proizvođačke industrije u celoj regiji.

Veći nivo zaposlenosti je od ključne važnosti jer su ljudima neophodne mogućnosti za zaposlenje u blizini mesta gde žive. Region mora biti u stanju da ponudi najsajjniju i najpreduzumljiviju budućnost, kroz jaču saradnju, uključujući marginalizovane zajednice: jedna trećina stanovništva EU u riziku od siromaštva živi na tom području, a mnogi potiču iz marginalizovanih grupa.

U okviru ove celine, prioritetne oblasti 7 „društvo znanja”, 8 „konkurentnost” i 9 „ljudi i veštine” razvijaju zajedničke inicijative za saradnju u regionu.

MODEL PONAŠANJA ZA ODRŽIVOST I ZAŠTITU REKEN

Od juna 2015. godine, mali model „istraživanja reka” pomaže naučnicima sa Univerziteta za prirodne nauke u Beču i drugim naučnim institucijama u Dunavskom regionu da stiču novo i sveobuhvatnije znanje o Dunavu.

Model Dunava, u Centru za rečno modelovanje u Beču, u blizini gde se Dunavski kanal odvaja od glavne reke, širok je samo pet metara i malo više od sto metara dugačak. Protok vode kroz njega je 100 kubnih metara u sekundi. Ovo je jedan od prvih konkretnih rezultata rada koji je sproveden u okviru projekta DREAM, koji je nastao iz potrebe da se poveže korišćenje i zaštita Dunava na održiv način.

Tokom projekta, podaci su prikupljeni iz oblasti hidrodinamike, prenosa sedimenta, rečne morfologije, kao i ekoloških procesa u različitim delovima Dunava.

To znanje nije samo u interesu istraživača, već je takođe važno za poljoprivrednike u Dunavskom regionu, graditelje mostova i za institucije koje ih podržavaju, za organe nadležne za napredni navigacioni sistem reka, kao i za one koji su odgovorni za planiranje i organizovanje zaštite od poplava.

Protok informacija

Planovi su predviđali da se naprave dva velika centra za modelovanje reke – prvi je u funkciji u Beču od 2015. godine, dok je drugi planiran za Rumuniju. Cilj je da se poboljšaju kompjuterske simulacije kako bi se pomoglo onima koji izučavaju Dunav i da se odrede lokacije za proučavanja terena duž reke i njenih pritoka gde će biti instalirane merne stanice.

Takođe su u toku planovi za istraživački brod sa platformom za ronjenje koji će biti stacioniran nasred Dunava i koji će se koristiti na raznim lokacijama, prvenstveno za prikupljanje podataka o rečnom koritu koja su neophodna za dalja istraživanja.

I na kraju, projektne aktivnosti uključuju stvaranje i širenje mreže naučnih institucija u svim zemljama Dunavskog regiona, kako bi se ojačale njihove veze sa poljoprivredom i društvom u nastojanju da se poboljša znanje o reci.

Pod koordinacijom Univerziteta za prirodne nauke u Beču, projekat uključuje univerzitete, istraživačke institute i laboratorije, kao i privatne i javne institucije i nevladine organizacije iz Bugarske, Češke, Nemačke, Hrvatske, Mađarske, Moldavije, Srbije, Slovačke, Rumunije i Ukrajine.

Zahvaljujući postignutim rezultatima istraživanja, projekat DREAM će pomoći da se poboljšaju vodene i saobraćajne veze širom Dunavskog regiona. Pored toga, naučno znanje stečeno tokom projekta će se iskoristiti da se uspostave neophodni uslovi za poboljšanje kvaliteta vode i tla, što će dovesti do boljih rešenja za zaštitu životne sredine.

Pored toga, projekat će negovati širenje i unapređenje saradnje između naučnih institucija i različitih zemalja koje će zauzvrat doprineti prosperitetu Dunavskog regiona kao celine.

Projekat DREAM je stekao globalnu dimenziju kroz ubeđenje svojih učesnika da stečeno znanje i iskustvo mogu da se iskoriste i primene u dobre svrhe u budućnosti na sličnim projektima i u slučaju najvećih reka koje protiču kroz druge kontinente.

SAZNAJTE VIŠE

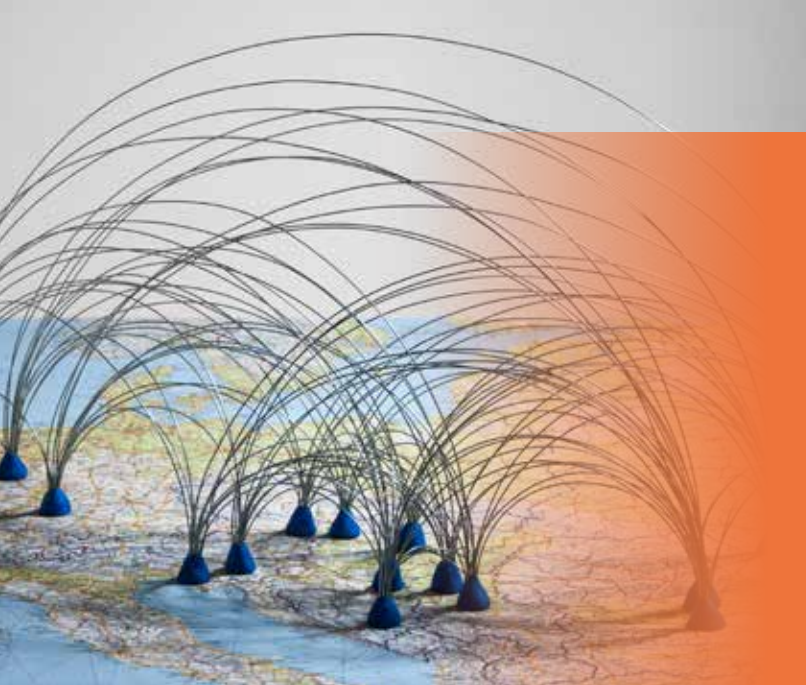
<http://www.ica-casee.eu/index.php/dream-european-research-facility>

DREAM (Upravljanje i istraživanje na Dunavu)

Trajanje: : jun 2012. - u toku

Budžet: 69 600 000 evra

INVESTIRANJE U BUDUĆE DRUŠTVO ZNANJA

Postoji 70 univerziteta i na stotine istraživačkih instituta i drugih naučnih institucija u Dunavskom regionu. Oni su svi ujedineni u želji da unaprede nauku i inovacije i da ojačaju konkurentnost regiona u interesu društvenog i ekonomskog napretka.

19 učesnika u projektu Danube-INCO.NET podstiču istraživanje i inovaciju kako bi pomogli da se prevaziđu prepreke i poboljšaju društveni i ekonomski razvoj u regionu. Njihov cilj je da se region pretvori u „region inovacija“ i da se stimuliše razvoj „društva znanja“ u nastojanju da se Dunavski region učini privlačnijim i konkurentnijim.

Jedna od ključnih aktivnosti je pružanje širokog spektra informacija i stimulisanje političkog dijaloga između onih koji su zainteresovani za promociju nauke i inovacije u Dunavskom regionu. Projekat Danube-INCO.NET pruža osnove za razmenu ideja i iskustava, okupljajući istraživače iz zemalja širom regiona i povezujući ih sa odgovarajućim upravama.

Projekat olakšava komunikaciju između organa finansiranja i podnosilaca predloga projekta i pruža istraživačima iz svih zemalja u regionu mogućnost prikupljanja informacija o tekućim i planiranim projektima, nabavkama i poslovima u vezi sa projektima.

Širenje informacija

Zahvaljujući ovom projektu, njegovoj internet stranici i biltenu, opšta naučna zajednica i ostali zainteresovani za unapređivanje istraživanja i inovacije u Dunavskom regionu imaju pristup sveobuhvatnim informacijama o konferencijama, časopisima i objavljenim naučnim radovima, kao i političke preporuke koje se odnose na ta područja.

Aktivnosti u okviru projekta Danube-INCO.NET obuhvataju i podršku zemljama u kojima polja nauke

i inovacije nisu još uvek dovoljno napredna i koje žele da poboljšaju svoje nacionalne strategije. Projektom se takođe pomaže zemljama u Dunavskom regionu koje još nisu članice EU da se angažuju u Evropskom istraživačkom prostoru (ERA) i da primenjuju Uniju inovacija koja je deo strategije Evropa 2020.

Posebna pažnja je posvećena temama kao što su energetska bezbednost, energetska efikasnost i obnovljiva energija, kao i bio-ekonomija – tj. bezbednost hrane i održiva poljoprivredna proizvodnja. Među najnovijim projektima u mreži, tu su pilot akcije za podršku i razvoj bio-ekonomije u Dunavskom regionu. DANCERS ima za cilj da razvije nove instrumente i alate da bi pospešio istraživanja u domenu životne sredine i promovisao inovaciju u Dunavskom regionu, uključujući deltu Dunava i Crno more.

Jedan važan cilj je stvaranje i razvoj mreže dunavskih centara za transfer tehnologije koji bi osigurali da će ciljevi projekta Danube-INCO.NET i dalje nastaviti da se realizuju čak i nakon njegovog završetka.

Projekat uključuje partnere iz Austrije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Hrvatske, Mađarske, Nemačke, Italije, Moldavije, Rumunije, Slovačke, Slovenije, Srbije i Ukrajine.

SAZNAJTE VIŠE

<http://danube-inco.net>

Projekat Danube-INCO.NET

Trajanje: Januar 2014. – Decembar 2016.

Budžet: 2 000 000 evra

SLAVLJENJE MLA- DIH I KULTURNE RAZNOLIKOSTI

U aprilu 2016. godine, nezaposlenost mladih u Evropskoj uniji (EU-28) porasla je na 18,8%, a na 21,1% u evrozoni (EA-19). U Slovačkoj, nivo nezaposlenosti među mladima je bio 24,2%, 10,4 % u Austriji i 7% u Nemačkoj (najniži u Evropi). Nije slučajno što Nemačka, sa najnižom stopom nezaposlenosti mladih u Evropi, ima dugu tradiciju dvojnog stručnog obrazovanja i obuke (VET).

Obrazovni VET sistem može takođe doneti pogodnosti mladim ljudima i ekonomijama drugih zemalja širom Dunavskog regiona. U ovom projektu koji je promovisan u okviru strategije EU za Dunavsku regiju, koji je sufinansirao Erasmus+ program Evropske komisije, iskustva VET obrazovnog sistema iz nemačke savezne pokrajine Baden-Virtemberg i iz Austrije sada se sprovode u Slovačkoj.

Projekat ima dva cilja – smanjenje nezaposlenost mladih, prevazilaženje nedostatka stručne radne snage koja često podriva ekonomski razvoj pojedinih regiona i sprečava investicije.

Iskustva Nemačke i Austrije trebalo bi da unaprede sistem dvojnog stručnog obrazovanja u Slovačkoj i pomognu da se zadovolje poslovne potrebe

za kvalifikovanom i stručnom radnom snagom. Istraživanja sprovedena na početku projekta pokazala su da je više od 80% slovačkih firmi zainteresovano za promovisanje VET-a, dok je 75% preduzeća je spremno da finansijski učestvuje u razvoju dvojnog stručnog obrazovanja i obuke.

Mogućnosti u kojima svi dobijaju

Neophodnost zakonodavnih promene će zahtevati stvaranje centra za kompetencije gde se u podunavskim

zemljama mogu obučavati nastavnici i interni instruktori kompanija za dvojno stručno obrazovanje. Projekat je takođe deo strategije da se razviju kompatibilni obrazovni sistemi širom Dunavskog regiona, zbog čega je razmena iskustava sa drugim zemljama u kojima VET postoji predviđena za vreme trajanja programa.

Inicijatori projekta su želeli da dokažu da su rezultati dvojnog stručnog obrazovanja uvek pozitivni. Mladi ljudi stižu obrazovanje usmereno na sticanje praktičnog iskustva, i imaju dobre šanse da ostanu u firmama u kojima su radili. Zauzvrat, preduzećima se garantuje prvoklasna, kvalifikovana radna snaga.

Šta podrazumeva dvojno stručno obrazovanje

Dvojno stručno obrazovanje podrazumeva pripremu učenika za rad u skladu sa potrebama i zahtevima privrede i poslodavaca. Stručna obuka se odvija i u stručnoj školi i u preduzeću. Preduslov za početak stručnog obrazovanja je ugovor potpisan sa firmom u kojoj će se praktični deo kursa održati. Učenici koji idu na ove kurseve, koji obično traju tri godine, dobijaju nadoknadu. Prema podacima nemačkog Saveznog zavoda za statistiku, potpisano je 516 000 ugovora u okviru stručnog obrazovanja sa mladim ljudima širom zemlje u 2015. godini – od kojih je 74 000 u pokrajini Baden-Virtemberg, koja je trenutno u partnerstvu sa Slovačkom u ovom projektu.

SAZNAJTE VIŠE

<https://www.minedu.sk/national-authorities-for-apprenticeships-introduction-of-elements-dual-vet-slovak-republic/>

Dvojnog stručnog obrazovanja i obuke (VET)

Trajanje: oktobar 2014. - januar 2017.

Budžet: 312 717 evra

RAZNOLIKOST KOMUNICIRANJA ŠIROM EVROPE

Dunavski region je dom za više od 110 miliona ljudi. Stalna i efikasna komunikacija i bliska saradnja neophodne su da bi se osigurao društveni, ekonomski i kulturni razvoj regiona, posebno kad je u pitanju mlađa generacija.

Projekat Osnaživanje mladih - Povezivanje Evrope imao je za cilj podsticanje kulturnog dijaloga i aktivno učešće mladih u građanskom društvu u zemljama u kojima žive, u celom regionu i širom Evrope, istovremeno stimulišući interesovanje za socijalno preduzetništvo i održivi razvoj.

Projekat je okupio 16-17-godišnje srednjoškolce i njihove nastavnike iz Austrije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Nemačke, Moldavije, Crne Gore, Rumunije, Srbije, Slovenije i Ukrajine. NVO iz Dunavskog regiona, kao i kulturne i privatne kompanije su takođe učestvovala.

Glavni ciljevi projekta su bili: aktivno učestvovanje u društvu; kulturni dijalog; održivi razvoj; društvena odgovornost, kao i preduzetništvo.

Razmenjene mogućnosti

Sve ukupno, 16 škola, preko 100 nastavnika, više od 400 učenika i 1600 drugih aktera učestvovalo je u aktivnostima i programima zasnovanim na četiri tematske celine. Inovativni kursevi i međunarodni obrazovni i kreativni programi, kao što su obuka na TV stanicama, pružili su im priliku da razmene ideje i iskustva, i da rade na temama za koje su smatrali da su važne svima, bez obzira na to gde žive.

Nakon toga, e-portfelj je predstavljen u još 70 škola u 10 zemalja učesnica.

Na primer, učenici prve godine (15-16 godina) Trgovačke akademije u Beču su, između ostalog, razmatrali teme u okviru celine „kulturni dijalog“ u obliku „interkulturalnih vežbi“. Ovo je bilo zasnovano na shvatanju da je kulturni dijalog, kao što je opisano u projektnoj dokumentaciji, „kontinuirani proces deljenja tačnih informacija, razmene iskustava, učenja zajedničkih vrednosti, prihvatanja i uvažavanja različitosti i otvorenosti za promene kroz komunikaciju.“

Na završnoj manifestaciji u Beču, učesnici u projektu su predstavili rezultate dvogodišnjeg rada u obliku inovativnog vodiča, portfelja projekta Dunavskog regiona.

SAZNAJTE VIŠE

<http://empoweringyoungpeople.net/>

Osnaživanje mladih – Povezivanje Evrope

Trajanje: maj 2012. – decembar 2013.

Budžet: 317 755 evra

JAČANJE REGIONA

I dalje postoje značajni problemi u bezbednosti i ozbiljnom i organizovanom kriminalu. Trgovina ljudima i krijumčarenje robe su posebni problemi u nekoliko zemalja. Korupcija podriiva poverenje javnosti i sputava razvoj. Svi ovi izazovi zahtevaju jačanje vladavine zakona, kako unutar tako i van nadležnosti. Obaveštajni podaci se moraju bolje deliti, moraju biti efikasniji i podržani zajedničkim akcijama.

Strukture i kapacitet za donošenje odluka u privatnom i javnom sektoru se moraju poboljšati, uključujući dobro planiranje i međunarodnu saradnju. Optimalno korišćenje resursa je od suštinskog značaja.

Ovo su polja delovanja pod prioritetnim oblastima 10 „institucionalni kapacitet i saradnja“ i 11 „bezbednost“.

SARADNJA U CILJU OBEZBEĐIVANJA BEZBEDNOSTI

In 2011, Europol – the European Union’s law enforcement agency – judged the Danube to be a “highly endangered area” as regards freight and passenger traffic, human smuggling, illegal migration, goods smuggling and drug and arms smuggling.

Danas, u neadekvatno nadziranim lukama i izolovanim delovima Dunava, „rečni pirati“ i dalje uspevaju da zaplene čitave tovare sa brodova. U poslednjih nekoliko godina, mediji su izveštavali i o trgovini drogom i ljudima duž reke.

Deset podunavskih zemalja učestvovalo je u projektu DARIF – Uspostavljanje strukture Dunavskog foruma. Glavni cilj tima bio je da ojača ukupnu bezbednost plovnog puta reke.

U toku svog rada, zemlje učesnice (Austrija, Bugarska, Hrvatska, Nemačka, Mađarska, Moldavija, Rumunija, Srbija, Slovačka i Ukrajina) pokušale su da uspostave efikasnu i koordiniranu akciju protiv organizovanog kriminala na reci. Cilj je bio da se uspostavi prekogranična saradnja za profesionalno sprovođenje zakona kako bi se osiguralo da Dunav pruža moderan i bezbedan plovni put za prevoz robe i putnika.

Ova jedinstvena inicijativa je podstakla saradnju među različitim organizacijama kako bi ciljale određene delove Dunava, ali i uopštenije, njegov celokupan tok.

Platforma je podržala saradnju između agencija za borbu protiv kriminala, svih agencija za sprovođenje zakona i ostalih organizacija za podršku (npr. rečna, pogranična i kriminalistička policija, odsek za upravljanje rizicima i katastrofama, carinski organi i organi koji snabdevaju „rečne informacione servise“ iz zemalja Dunavskog regiona).

Postoje mnoge vrste kriminalaca sa namerom da unovče prednosti rečnog saobraćaja na Dunavu. Njihovi podvizi obično podrazumevaju ilegalnu migraciju, krijumčarenje ljudi i narkotika i pljačku teretnih brodova.

Koordinisanje rada granične kontrole

2014. godine, projektni tim DARIF-a sproveo je tri zajedničke prekogranične kontrole na Dunavu. Za potrebe ovih zajedničkih operacija, osnovan je koordinacioni centar u mađarskom gradu Mohaču. Samo u drugoj zajedničkoj operaciji – koja je bila produžena do kanala Rajna-Majna-Dunav – učestvovalo je preko 860 pripadnika granične i rečne policije, carine i drugih organa iz svih zemalja. Korišćeni su specijalni brodovi, vozila i tehnička oprema kao i psi obučeni za traženje droge i duvana.

Jedan od najvažnijih rezultata za stručnu grupu za zajedničke operacije i obuku bilo je stvaranje DARIF-ovog grafikona za analizu rizika koji obuhvata detalje najznačajnijih napada otkrivenih na brodovima u poslednjih tri do pet godina. Iskustvo stečeno tokom operacija u privremenom koordinacionom centru u Mohaču doprineće formiranju planiranog Dunavskog koordinacionog centra za sprovođenje zakona koji će u budućnosti raditi na trajnoj osnovi.

Iako svi učesnici smatraju DARIF veoma uspešnim, mnogo toga ostaje da se uradi kako bi se poboljšala bezbednost na Dunavu. Pozitivni rezultati iz ovog projekta poslužiće kao osnova za novi poduhvat koji će nastaviti započeti rad pod okvirima DARIF-a.

SAZNAJTE VIŠE

<http://bmprojektek.kormany.hu/a-dunai-folyami-forum-strukturajanak-letrehozasa-darif>

<http://bmprojektek.kormany.hu/megtartottak-a-darif-projekt-zarokonferenciajat-siker-es-ket-evt-zart-a-belugyminiszterium-nemzetkozi-rendeszeti-projektje>

DARIF (Uspostavljanje strukture Dunavskog foruma)

Trajanje: jul 2013. – jun 2015.

Budžet: 290 870 evra

STRATEGIJA EU ZA DUNAVSKI REGION

***EEurope Direct je služba koja Vam pomaže da nađete
odgovore na pitanja o Evropskoj uniji.***

Besplatna telefonska linija (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(* Pruzena informacija je besplatna, kao i većina poziva (iako neki operateri,
telefonske govornice ili hoteli mogu da Vam naplate).

Više informacija o Evropskoj Uniji možete pronaći na internetu (<http://europa.eu>).

Luksemburg: Služba za zvanične publikacije Evropske unije, 2016

Online verzija
ISBN 978-92-79-61773-7
doi:10.2776/273801
KN-04-16-371-SR-N

© Evropska Unija, 2016
Ponovna upotreba odobrena.
Umnožavanje je dozvoljeno pod uslovom da se navede izvor.

Printed in Belgium

Autorska prava za fotografije: Fotografije (strane):

Naslovna strana: iStock©porojnicu, miroslav110, gornostaj, anderm, DejanKolar

Strana 6: iStock©anderm

Strana 8: ©viadonau, Newada

Strana 9: iStock©w-ings

Strana 10: ©Danube LNG, Marco Onida

Strana 11: ©DCL Barge/Danser Group

Strana 12: iStock©mdurinik, imantsu

Strana 13: iStock©tjwvandongen

Strana 14: ©Andrej Kovarik, Attila Szab

Strana 15: ©Zsolt_Kalotas

Strana 16: ©Marco Onida

Strana 18: iStock©Green_p, Paweł Szczepański

Strana 19: iStock©FourOaks

Strana 20: iStock©mikeinlondon, Drazen Lovric

Strana 21: ©SEE River

Strana 22: iStock©s-eyerkaufner, ©SEERISK

Strana 23: iStock©Gudella

Strana 24: iStock©Cristina Sandu, Photo_HamsterMan

Strana 25: iStock©wrangel

Strana 26: iStock©gornostaj

Strana 28: iStock©Markus Schieder Photography, clubfoto

Strana 29: iStock©Markus Schieder Photography

Strana 30: ©INCO.NET, bioMediTech

Strana 31: iStock©Fotoarta

Strana 32: ©RURBAN, iStock©sturti

Strana 33: iStock©Cathy Yeulet

Strana 34: Završna konferencija Osnaživanje mladih;
iStock©LuckyBusiness

Strana 35: ©OKTO

Strana 36: iStock©miroslav110

Strana 38: ©Ministarstvo unutrašnjih poslova Bugarske,
Marco Onida

Strana 39: iStock©boggy22

Strana 40: ©Asocijacija EuroGeographics

STRATEGIJA EU ZA DUNAVSKI REGION

Četrnaest zemalja je udružilo snage kako bi se suočili sa zajedničkim izazovima i bolje iskoristili zajedničke mogućnosti. Nakon pet godina zajedničkog rada za održiv i sveobuhvatan rast, njihova saradnja postiže konkretne rezultate. Ovaj izbor uspešnih priča čini ove rezultate istovremeno i vidljivim i oipljivim.

<http://www.danube-region.eu>

https://twitter.com/eu_regional
<https://twitter.com/hashtag/eusdr>

<https://www.facebook.com/DanubeRegionStrategy>

